

CONSERVAREA TURISMULUI ÎN CULOARUL RUCĂR-BRAN

OVIDIU BUZOIANU¹, CONSTANTIN CONSTANTINESCU²,
MARCELA MITRIȚĂ³, AMELIA DIACONU⁴

Abstract

The tourism sector constitutes one of the most important sources of wealth of nations regardless of their level of development. For many developing countries, in particular the least developed countries, small economies and island states, tourism is probably the only economic sector, which provides concrete and quantified growing trading opportunities, and therefore, it is for them one of the fundamental pillars of their economic development. Since, tourism plays an important role in the improvement standards of living and rising people above the poverty threshold, it has become a platform to transform the vicious circles of mystery, into virtuous circles towards productive transformation, welfare and improvement of human capital.

Key words: conservation, Rucar-Bran Corridor, tourism, strategies

JEL CLASIFICATION: O2, Z32.

1. INTRODUCERE

Îmbrăcând diferite forme de manifestare și dezvoltare de la o zonă la alta de la o țară la alta, turismul se înscrie ca un fenomen al secolului nostru, care a devenit unul dintre cele mai vaste fenomene sociale ale anilor noștri cu implicații importante asupra economiei.

Industrializarea și urbanizarea pronunțată sunt procesele sociale care îl îndepărtează pe om de natură, pe când rolul turismului este de a-l readuce în mijlocul ei.

Culoarul Rucăr – Bran este una dintre cele mai importante atracții turistice ale munților Carpați și oferă vizitatorilor o experiență bogată: de la obiective culturale, istorice și religioase, la distracție și adrenalină. Satele întâlnite pe drum sunt locuite de oameni primitivi, iar munții care păzesc valea te cheamă la drumeții de neuitat pe nenumăratele trasee.

Farmecul aparte al arealului Rucăr-Bran este dat de peisajul armonios în care relieful blând, variat împrumută din măreția și monumentalitatea munților vecini. Dacă pe lângă aceste spectaculoase obiective naturale le amintim și pe cele create de om, valoroasele construcții tradiționale din cadrul vechilor așezări ale arealului, avem tabloul aproape complet al motivelor pentru care este căutat și vizitat de numeroși turiști.

2. BAZA TEHNICĂ MATERIALĂ

Bazele de cazare reprezintă elementul esențial al bazei materiale turistice de care este dependentă însăși dezvoltarea turistică. [Vișan, 2012, p.94] Formele de cazare au evoluat de la componentele „clasice” - casă de odihnă - specifice stațiunilor, continuând cu apariția cabanelor la începutul secolului nostru. În perioada postbelică au fost reconsiderate ca formă de cazare: hanul turistic, motelul, popasul turistic, adaptate unui turism de masă cu o mobilitate accentuată.

În arealul Rucăr-Bran se găsesc în număr mare popasuri turistice, care au apărut ca urmare a necesității de a asigura locuri de cazare în perioada de vârf a sezonului turistic. [Ardelean 2012, p. 179]. Analizând numărul de structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare în perioada aleasă se constată o creștere a acestora pe total regiune luată în studiu, de la 191 unități în 2013 la 325 unități în 2017.

Dinamica fluxurilor turistice a dus și la diversificarea tipurilor de structuri de cazare din arealul studiat, predominând pensiunile agroturistice, în Bran-Moieciu. Pe tipuri de structuri de cazare, ponderea cea mai mare o reprezintă pensiunile agroturistice, urmate la distanță mare de hoteluri (16,9%), celelalte unități de cazare având o reprezentare redusă. Un aport important la

¹ *Drd. ASE București, buzoianuvidiu@yahoo.com*

² *Drd. ASE București, constant.constantinescu@yahoo.com*

³ *Drd. ASE București, marcela_mitrita@yahoo.com*

⁴ *Lector univ. Dr. Artifx., diaconu.amelia@yahoo.com*

creșterea capacității de cazare îl aduc și pensiunile turistice din zonă, cele de la Rucăr, acolo însă capacitățile de cazare sunt încă modeste.

Agroturismul a cunoscut o intensă dezvoltare în cadrul arealului Rucăr-Bran, în ultimii ani, o serie de pensiuni au fost amenajate de locuitorii din zonă. Pensiunile oferă: spații de cazare, o gamă variată de produse culinare din producțiile proprii, liniște și prețuri mai scăzute.

La aceste baze de cazare nota specifică este dată de intimitatea și autenticitatea serviciilor, dar numărul locurilor de cazare în cadrul pensiunilor este mai redus și se rezumă la ospitalitatea familială. Alături de celelalte componente ale bazei materiale, căile de comunicație aduc o contribuție importantă orientând și canalizând fluxurile turistice.

Tabel 1. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri, județe și localități

Tipuri de structuri de primire turistică	Județe	Localitati	Ani				
			Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
			Număr				
			Număr	Număr	Număr	Număr	Număr
Total	Argeș	Rucar	16	15	20	22	28
		Dâmbovicioara	9	8	10	15	17
	Brașov	Fundata	9	15	15	21	22
		Moieciu	77	87	128	137	140
		Bran	80	70	108	116	118
Total			191	195	281	311	325

Sursa: INSSE

Tabel 2. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare

Tipuri de structuri de primire turistică	Județe	Localități	Ani				
			Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
			UM: Număr				
			Număr	Număr	Număr	Număr	Număr
Hoteluri	Argeș	RUCAR	1	1	1	1	1
		BRAN		1	2	2	2
	Brașov	FUNDATA			1	3	3
		MOIECIU	2	3	6	5	7
Moteluri	Brașov	BRAN	1	1	1	1	1
Vile turistice	Argeș	RUCAR		4	4	4	6
		BRAN	2	2	10	10	11
	Brașov	FUNDATA	2	2	5	6	6
		MOIECIU	3	2	4	4	3
Sate de vacanta	Brașov	BRAN	1	1	1	1	1
Cabane turistice	Argeș	RUCAR	1	1	2	2	3
		DIMBOVICIOARA			1	3	2
Pensiuni turistice	Brașov	BRAN				1	
Pensiuni agroturistice	Argeș	RUCAR	14	9	13	15	18
		DAMBOVICIOARA	5	8	9	12	15
	Brașov	BRAN	75	64	93	100	102
		FUNDATA	7	10	9	12	13
		MOIECIU	72	81	116	126	128
Campinguri	Brașov	BRAN	1	1	1	1	1
FUNDATA			3				
MOIECIU				1	1	1	

Sursa: INSSE

3. STRATEGIA PRIVIND DEZVOLTAREA ȘI CONSERVAREA TURISMULUI ÎN CULOARUL RUCĂR-BRAN

O serie de parametri au influențe profunde asupra turismului: repartizarea timpului liber de pe parcursul unui an, vacanțele școlare, climatul și vremea, fluctuațiile economice și puterea de cumpărare a populației, efectele modei, dezastrele naturale sau geopolitice.

3.1. Atractivitatea turistică a arealului

În urma încercării de cuantificare a acestor aspecte calitative, rezultatele confirmă cererea și circulația turistică, situându-se majoritar pe teritoriul Bran-Moieciu, atât ca urmare a accesibilității și patrimoniului antropic și natural, cât și ca urmare serviciilor turistice oferite prin intermediul structurilor de cazare, alimentație și agrement. Ceea ce este extrem de important se referă la faptul că arealele care cuprind Măgura, Peștera, și comuna Fundata, pe de o parte și Comunele Rucăr și Dâmbovicioara, pe de altă parte, se au punctaje egale și, mai ales, foarte apropiate de arealul Bran-Moieciu, confirmând astfel că această regiune poate să primească un volum considerabil de turiști, posibil redirecționat dinspre Bran-Moieciu, însă acest demers trebuie atent manageriat în sensul sustenabilității.

Atractivitatea turistică, văzută nuanțat în contextul turismului durabil, poate avea însă într-un viitor apropiat o scară valorică inversă celei prezentate, în condițiile intensificării traficului în zonele de accesibilitate ridicată ale arealului și totodată ca urmare a unui impact turistic prost manageriat în localitățile care astăzi prezintă o densitate mai mare a structurilor de primire turistică și înregistrează implicit un nivel mai ridicat al circulației turistice.

3.2. Accesibilitatea arealului – generator al aglomerării sezoniere versus factor favorizant al turismului

Legând Transilvania de Sudul Țării, arealul cuprins între Bran și Rucăr și extins către Vest cu arealul Parcului Național Piatra Craiului datorează o mare parte a circulației turistice accesibilității sale.

Cu toate acestea transportul cu mijloacele de transport în comun nu este extrem de bine dezvoltat, iar orarele sunt deficitare, fără a mai aminti și faptul că sate ca Șirnea sunt aproape complet uitate, autocarele lăsând, de regulă turiștii la bifurcația drumului principal cu drumul comunal.

Considerăm că o mai bună coordonare și a accesibilizare a întregului areal ar putea conduce al o distribuție mai uniformă a sosirilor și înnoptărilor turistice, favorizând și arealele centrale ale culoarului. De asemenea, introducerea unui mijloc de transport în comun pentru accesul la Plaiu Foi ar crește numărul de turiști care sosesc în areal pentru drumeție și alpinism, dar și al celor care s-ar deplasa doar pentru a admira peisajul și pentru a consuma diverse produse.

3.3. Necesitatea demarketing-ului

Considerăm că se necesită demarketing în arealul de studiu – Branul cu al său Castel al lui Dracula. Astfel, în arealul brănean, se conturează clar ideea că Branul este punctul forte și principal al atracției turistice.

Dacă ne raportăm la arealul de interes, sunt necesare măsuri de demarketing pentru o gestionare și conservare durabilă, principiile funcționale, de promovare și vânzare constând în:

- gestionarea nivelului total de vizitare a parcului prin încurajarea sau descurajarea cererii;
- încurajarea sau descurajarea tipurilor specifice de vizitatori care sosesc în parc și care nu favorizează dezvoltarea unui turism sustenabil;
- înțelegerea nevoii de gestionare a vizitatorilor prin măsuri care întăresc protecția sau exclud vizitatorii din anumite areale sensibile.

În concluzie, utilizarea instrumentelor de demarketing este necesară într-un moment cheie al reorientării turismului de masă din areal în spiritul durabilității, al păstrării spiritului locului.

3.4. Programe și categorii de acțiuni menite să sprijine dezvoltarea turismului

1. Menținerea valorilor naturale și a curățeniei în zonă. Realizarea acestor deziderate este esențială pentru sporirea atractivității parcului. Din acest motiv se colectează anual mai mult de 10-20 de tone de gunoaie concentrate mai ales în zonele de campare și în jurul satelor. Această problemă va fi rezolvată în următorii 2-3 ani prin activitatea rangerilor și perfecționarea sistemelor de colectare a gunoaielor în comunitățile locale.
2. Programul de finanțări mici. Programul de finanțări mici al proiectului conservării biodiversității finanțează proiecte scrise în comunitățile locale, proiecte dintre care o parte importantă sunt legate de turism. Vor fi astfel finanțate proiecte legate de instalarea unor campinguri, puncte de informare, pensiuni, acomodări la ferme individuale. Rolul principal al programului este de a stimula populația locală să dezvolte activități turistice în sate.
3. Promovarea ideii de ecoturism ca o alternativă la dezvoltarea economico-socială a comunităților și organizarea direcțiilor principale de acțiune legate de acest țel.
4. Ajutorarea pe toate căile a autorităților locale în vederea reparării și înnoirii infrastructurii de bază din comunități: drumuri, facilități publice, comunicații și facilități de transport.

Componenta importantă ar trebui să o constituie ridicarea nivelului de trai al comunităților locale implicate în activitățile turistice .

Factor determinant în păstrarea mediului natural nealterat și în realizarea unei dezvoltări durabile capacitatea de suport a ecosistemelor capătă în cazul arealului o importanță deosebită, scopul principal al existenței acestora fiind conservarea biodiversității. Zonarea poate fi folosită atât pozitiv cât și negativ. Astfel vizitatorii pot fi încurajați să meargă în zone care sunt fizic sănătoase, robuste și unde pot contribui la economia locală și la fondurile de conservare ale parcului. Vizitatorii pot fi de asemenea descurajați în vizitarea unor zone fragile și a unor zone unde nu contribuie la fondurile de conservare și nici la economia locală.

4. CONCLUZII

Aspectele turismului în ariile rurale se încadrează cel mai bine turismului cultural, cu accent pe înțelegerea stilurilor de viață contrastante și a interschimbului de cunoștințe și idei. De aceea, turismul rural îi atrage pe cei în căutare de contact personal și interacțiune cu diverse culturi, medii și grupuri de oameni.

Printre aceste manifestații se numără: turismul recreațional cu accent pe solicitare fizică și pe activități legate de mediu, turism ecologic cu accent pe natură și vizitarea peisajelor contrastante, turismul moștenirii istorice care se concentrează pe locuri sau evenimente istorice, adesea cu scop educațional. Turismul rural poate, de asemenea, să includă călătoriile de o zi dintr-un loc în altul, într-o manieră secvențială, în contrast cu turismul urban unde accentul cade pe destinația urbană ca focus pentru activități turistice urbane.

În planificarea turismului rural este necesară o cooperare între toate organizațiile, comisiile și organismele implicate în această activitate. În Marea Britanie, Countryside Commission considera în 1998 că turismul rural capabil să se autosustină vine ca o soluție pentru a minimiza impactele negative asupra mediului, culturii și vieții sociale.

În țările Europei Occidentale, destinațiile rurale ocupă o pondere tot mai mare din totalul destinațiilor de vacanță. Stresul cotidian al vieții citadinești îndeamnă pe locuitorii marilor metropole să caute liniștea mediului încă netransformat radical de civilizație. Și dacă în țările superdezvoltate din vest acest mediu rural a început să se modernizeze din ce în ce mai mult, la noi în țară, tradiția și obiceiurile sunt încă foarte bine conservate. În încercarea de a cunoaște o altă țară și oamenii săi, alte tradiții, numeroși turiști străini aleg ca destinație România, mai ales ca urmare a promovării ofertei turistice rurale efectuate de ANTREC la târgurile și expozițiile organizate peste hotare.

Condițiile socio-economice actuale au dus la degradarea bazelor de cazare ale stațiunilor de tradiție de pe litoral sau din zona montană. Dar în timp ce hotelurile altădată moderne sunt lăsate să se paraginească, au apărut alte baze de cazare, în mediul rural, de dimensiuni mai mici dar mai ușor de întreținut și adaptat la nevoile actuale ale turismului. Casele țărănești au luat locul complexelor

hotelierie în topul preferințelor turiștilor. Dintre motivele cele mai importante avute în vedere în alegerea ca destinație a pensiunilor turistice, enumerăm:

- confortul din ce în ce mai ridicat pe care îl oferă fermele și pensiunile agroturistice pe fondul preocupării constante și permanente a gazdelor pentru satisfacerea cerințelor clientului;
- în stațiunile tradiționale, de tip citadin, turistul se simțea doar o parte a unei mase de turiști în timp ce în sate el este privit individual și tratat aparte; de dorințele lui se ține cont în alcătuirea meniului, spre exemplu;
- intimitatea sporită conferită de faptul că pensiunile sunt de dimensiuni incomparabil mai reduse decât hotelurile;
- crearea unor relații de prietenie cu familia gazdă și menținerea legăturilor ani de zile, cu revenirea în aceeași pensiune mai mulți ani la rând;
- oferta de produse proaspete din gospodăria țărănească, preparate de turiști sau de gazdă la cererea turiștilor; un mediu mai puțin poluat.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ardelean A., (2012), *Geografia mediului*, "Vasile Goldiș" University Press
2. Bran F., (2002), *Componenta ecologică a deciziilor de dezvoltare economică*, Editura ASE, București
3. Bran F. (2003), *Economia turismului și mediul înconjurător*, Editura Economică, București
4. Ciurea I.V., (2011), *Strategii de dezvoltare rurală durabilă prin agroturism*, Terra Nostra
5. Glăvan V., (2010), *Geografia turismului*, București, Editura Fundației „România de Mâine”
6. Manolache C., (2010), *Managementul în agroturism, turism rural, ecologic și cultural*, EuroAcademia
7. Simion T., (1990), *Culoarul Rucăr-Bran o poartă în Carpați*, Editura Sport-Turism, București
8. Stoica G., Moraru O., (1981), *Zona etnografică Bran*, Editura Sport-Turism, București